

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

ADMITEREA 2015

Comisia de Admitere a Academiei de Administrare Publică și-a început activitatea pe 20 iulie și va continua până pe 3 august.

Conform Hotărârii Guvernului cu privire la comanda de stat privind admiterea la studii de masterat de cercetare și profesionalizare în cadrul Academiei de Administrare Publică, în anul de studii 2015 – 2016, la specializările – *Teoria și practica administrației publice, Administrarea publică, Management, Relații internaționale, Drept constituțional și drept administrativ, Management informațional în administrația publică și Anticorupție* – sunt stabilite 80 de locuri la învățământ cu frecvență cu durata studiilor de 2 ani și 170 de locuri la învățământ cu frecvență redusă, cu durata studiilor de 2,5 ani, cu finanțare de la buget.

Chiar din primele zile a fost atestat un flux în creștere

al candidaților de a se înscrie pentru studii de masterat la Academie, care sunt delegați de către autoritățile administrației publice din rândul personalului autorităților publice centrale și locale, în conformitate cu legislația în vigoare. Aceasta demonstrează interesul vădit al unui număr tot mai mare de doritori de a face studii la Academia de Administrare Publică, instituție de învățământ superior recunoscută și apreciată pe plan național și internațional.

Astfel, anul trecut Academia de fost reacreditată științific, fiindu-i acordat calificativul de organizație competitivă pe plan internațional (categoria B), ceea ce constituie rezultatul muncii creatoare, inovative și perseverente a corpului profesoral-didactic, a întregului colectiv al Academiei.

După cum a menționat dna Tatiana TOFAN, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră economie și management public, secretar responsabil al Comisiei de

admitere, înscrierea la studii de masterat se desfășoară la un înalt nivel organizatoric pentru a fi create condiții optime de depunere a documentelor, fiind oferite consultații solicitate de candidați sau informații suplimentare referitor la probele de admitere, la însuși procesul de studii la Academie. Candidații sunt reprezentanți ai organelor administrative centrale ale statului, ai ministerelor, instituțiilor publice și științifice, nemaivorbind de funcționarii publici din APC și APL, precum și din sectorul privat. La dispoziția candidaților este și Biblioteca AAP, unde ei pot beneficia de sursele informative și de literatura necesară pentru a se pregăti temeinic de susținerea probelor de admitere, care vor avea loc în perioada 4 – 6 august.

În continuare vă propunem opinii ale candidaților la studii de masterat.

Andrei VOLOȘCIUC,
șef Direcție patrimoniu a
Ministerului Finanțelor

„Academia de Administrare Publică nu are nevoie de o prezentare anumită. Este bine cunoscută în republică și eu am considerat că este abso-

lut necesar să fac aici studii de masterat. Așa că chiar în prima zi am depus documentele la specializarea *Administrare publică* pentru a-mi perfecționa cunoștințele în domeniul științei administrației și aptitudinile pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu la un nivel avansat, în corespundere cu rigorile timpului. Locurile sunt limitate, concursul, probabil, va fi mare, dar îmi voi depune toată străduința și cunoștințele de la studiile universitare pentru a deveni masterand la Academie, o cale sigură pentru o carieră de succes în serviciul public”.

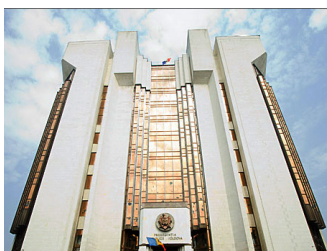

Irina ȘIȘCANU,
șefa Biroului de probațiune,
Ungheeni

„M-am înscris la specializarea Anticorupție, învățământ cu frecvență redusă. Am ales această specialitate, fiindcă acest domeniu este la ora actuală unul de

stringentă actualitate pentru țară și pentru societate. Și pentru că să contribui pe măsură la combaterea acestui flagel trebuie să ai cunoștințe aprofundate, dar și o practică bună. Așa că îmi doresc mult să devin masterandă la Academia de Administrare Publică, o instituție de elită din republică, unde poți acumula cunoștințele de care ai nevoie, dar te învață și cum să le aplici în practică. Am auzit multe lucruri frumoase despre profesorii Academiei, de un înalt profesionalism, și cunoștințele pe care le voi acumula aici vor fi la nivelul așteptărilor mele. Am planuri mari de viitor și având 7 ani de experiență în acest domeniu, nu-mi rămâne decât să însușesc teoria ca să o aplic creativ în practică.

Întrevedere Nicolae Timofti – Ingrid Tersman

Președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, a primit-o la Reședința de Stat pe ambasadoarea Regatului

Suediei în Republica Moldova, Excelența Sa, doamna Ingrid Tersman, într-o vizită de sfârșit de mandat.

Șeful statului a apreciat înalt contribuția doamnei Tersman în dezvoltarea relațiilor bilaterale moldo-suedeze și sprijinul prețios acordat de Suedia în atingerea de către Republica Moldova a unor obiective de primă mărime de politică externă, și anume semnarea

Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană și liberalizarea regimului de vize cu spațiul european. De asemenea, președintele Timofti a elogiat susținerea de către Suedia a numeroase programe de asistență în Republica Moldova, în diferite domenii.

În semn de profundă grațitudine pentru contribuția substanțială la dezvoltarea și consolidarea relațiilor de

prietenie și colaborare moldo-suedeze, președintele Nicolae Timofti i-a acordat doamnei Ingrid Tersman, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Regatului Suediei în Republica Moldova, Ordinul de Onoare.

La ceremonie au luat parte Primul-ministru interimar Natalia Gherman, vicepreședintele Parlamentului, Liliana Palihovici, alți oficiali.

Parlamentul European susținător multilateral al Republicii Moldova

Parlamentul European va continua să sprijine Republica Moldova în consolidarea sistemului național de apărare și securitate, susținând în continuare reformele de modernizare a țării. Declarațiile au fost făcute în cadrul întreprinderii Președintelui Parlamentului, Andrian Candu, cu o misiune a Subcomisiei securitate și

apărare din cadrul Parlamentului European, aflată în vizită în Republica Moldova.

Principalele subiecte discutate în cadrul întreprinderii s-au referit la importanța fortificării sistemului de apărare și securitate al Republicii Moldova, evoluțiile din regiunea transnistreană și autonomia găgăuză, provocările din regiune, activitatea Misiunii Uniunii Europene de Asistență la Frontieră în Republica Moldova și Ucraina (EUBAM).

Andrian Candu a anunțat că a fost parafat Acordul de constituire a unei majorități parlamentare proeuropene, care urmează să investească

Guvernul în perioada imediat următoare. "Prioritatea noului Guvern va fi să reia discuțiile cu FMI, în timp ce prioritățile majorității parlamentare vor fi să sprijine continuarea implementării agendei de reforme, în special, în justiție, sectorul bancar, lupta cu corupția, consolidarea instituțiilor democratice", a menționat Președintele Parlamentului.

Andrian Candu s-a referit și la inițiativa legislativă de creare a unui grup de lucru pentru asigurarea, în cadrul normelor constituționale, a funcționalității autonomiei Găgăuze și prevederilor legislative ale Republicii Moldova

în raport cu statutul special al UTA Găgăuzia. Totodată, speakerul a anunțat că, în această primăvară, după o pauză îndelungată, a fost reluat dialogul la nivel parlamentar între cele două maluri ale Nistrului.

Președintele Subcomisiei securitate și apărare din cadrul Parlamentului European, Anna Elżbieta Fotyga, a declarat că europarlamentarii vor continua să urmărească cu atenție evoluțiile din țara noastră, deoarece Republica Moldova este un actor important în menținerea securității regionale și stabilitatea politică din țară este decisivă pentru o regiune instabilă.

Republica Moldova – lider în cadrul Programului Compact

Primul-ministru interimar, Natalia Gherman, a avut o întrevedere cu vicepreședintele adjunct al Corporației Provocările Mileniului, Fatema Sumar, care întreprins o vizită de lucru în Republica Moldova, în perioada 23-26 iulie curent. Oficialul american a apreciat înalt implementarea proiectelor Programului Compact 1, subliniind că Republica Moldova

este lider în cadrul programului.

Discuțiile oficialilor s-au axat pe realizările primei etape a Programului Compact și beneficiile acestuia pentru cetățenii Republicii Moldova. Totodată, părțile au subliniat necesitatea continuării proiectelor din cadrul Programului Compact și extinderea acestora spre alte domenii prioritare.

Primul-ministru interimar a apreciat înalt impactul implementării proiectelor finanțate în cadrul Programului Compact în domeniul infrastructurii drumurilor și cel al agriculturii sustenabile, accentuând că grație acestui suport Guvernul Repu-

blicii Moldova întreprinde pași concreți în realizarea obiectivelor prevăzute în Acordul de Asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană.

„Mizăm pe extinderea programului, în special, în domeniul energetic, atât în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii cât și diversificarea și exploatarea surselor alternative de energie. Siguranța energetică este o prioritate strategică a Guvernului de la Chișinău”, a afirmat Natalia Gherman.

La rândul său, vicepreședintele adjunct al Corporației Provocările Mileniului a menționat că implementarea Programului Compact în Republica Moldova este un succes.

„Acesta este doar începutul unei colaborări pentru dezvoltarea și modernizarea Republicii Moldova”, a subliniat Fatema Sumar. De asemenea, oficialul american s-a referit la importanța implicării Guvernului Republicii Moldova în garantarea sustenabilității proiectelor implementate.

Notă: Programul Compact este un program de asistență oferit Republicii Moldova de către Guvernul SUA, prin intermediul Corporației Provocările Mileniului, pentru perioada 2010-2015. Investițiile sunt realizate în cadrul a două proiecte ale Programului Compact: Tranziția la Agricultură Performantă și Reabilitarea Drumurilor.

Opinii ale candidaților la studii de masterat la AAP

Natalia PLEȘCA,
economist în cadrul
Biroului Migrații și Azil,
Ministerul de Interne al
Republicii Moldova

„Sunt specialist în secția Apatridiei și Informare. Și cu toate că, am absolvit Academia de Studii Economice, Facultatea relații internaționale, și, adițional, Universitatea de Stat a Moldovei, Facultatea de jurnalism, domeniul în care activez necesită îmbunătățirea permanență a cunoștințelor. Vreau să cresc profesional, să-mi îndeplinesc obligațiunile de serviciu la un nivel

mai calitativ, să fiu mai competentă în ceea ce fac. Țin mult la serviciul meu, fiindcă mă marchează fiecare caz întâlnit zi de zi, lucrând cu oameni vulnerabili, ce nu dețin cetățenia nici unui stat, fiecare având o istorie aparte. De aceea și m-am înscris la specializarea *Relații internaționale* pentru a cunoaște mai bine acest domeniu, care și este, într-un anumit fel, baza activității mele de fiecare zi. Fiindcă în tot ceea ce fac, uneori, mă implic chiar și emoțional.

Doresc ca fiecare dintre noi să-și urmeze scopul, să schimbe lucrurile spre bine, studiind și aplicând creator în practică cunoștințele acumulate în domeniul său de activitate, să dea dovadă de mai multă inteligență, să fim mai flexibili la problemele oamenilor. Or, aceasta trebuie să fie misiunea nobilă a funcționarului public, adevăratului funcționar public”.

Oleg CHIRILENCO,
Centrul de cercetări
științifice,
Ministerul Apărării al
Republicii Moldova

„Vreau să evoluez pragmatic în informatică. Lumea științei poate fi înțeleasă doar atunci când îți dorești ceva cu adevărat. Așa că m-am înscris la specialitatea „Managementul informațional în administrația publică”. Voi depune tot efortul,

străduințele și capacitățile pentru a merge mai departe.

Dacă mă veți întreba de ce am depus actele anume la Academia de Administrare Publică, vă voi răspunde că, am făcut un studiu al instituțiilor de învățământ superior din republică și am constatat că, instituția Dumneavoastră corespunde cel mai bine planurilor mele de a avansa în domeniul tehnologiilor informaționale și cunoștințele pe care, sper, să le acumulez aici îmi vor permite nu doar să obțin un „document” în plus, ci să mă dezvolt la nivelul cerințelor zilei de azi în domeniul respectiv, să devin un adevărat profesionist în ale informaticii. Nimic nu se obține în zadar, totul are un preț, așa că, trebuie să ne străduim să alegem corect calea noastră pe drumul științei. Și au ales Academia de Administrare Publică.

„Sunt la al treilea mandat de primar al satului Colibași și mi-am zis că e timpul să fac masteratul la Academia de Administrare Publică. Am fost de mai multe ori la Academie, la cursuri de instruire, și m-au impresionat foarte mult profesorii de aici, unde poți acumula cunoștințe temeinice în domeniul științelor administrative. M-am înscris la specializarea *Administrarea publică*, fiindcă fără bagajul de cunoștințe de la Academie nu poți administra în mod eficient treburile locale. Trebuie să fii la curent cu modificările în legislație, cu politicile sociale și economice ale statului, cu atât mai mult acum, după implementarea treptată a

Ion DOLGANIUC,
primar de Colibași, r-nul
Cahul

Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană. Am emoții până voi trece probele de admitere, dar sper să fie emoții pozitive”.

Violeta CIUPERCA,
șef adjunct Direcția
asistență socială, protec-
ția familiei și copilului a
Consiliului raional Fălești

„În viață fiecare dintre noi își dorește ceva, acel fir care ne orientează pe drumul unde ne este destinat să ajungem, fiind conștienți de ceea ce suntem capabili să facem. Am absolvit

Universitatea Pedagogică de Stat „Alec Russo” din Bălți, dar am considerat că făcând masteratul aici, la Academia de Administrare Publică, voi desfășura o activitate cu mult mai eficientă și voi contribui într-o măsură mai mare la îmbunătățirea sistemului educațional în raionul nostru. Desigur, că voi putea face acest lucru, având cunoștințe temeinice în domeniul jurisprudenței. De aceea, am depus documentele la specializarea *Drept constituțional și drept administrativ*. Îmi doresc enorm să reușesc la examenul de admitere, ca mai apoi să ajung la examenul de absolvire cu alte capacități, care să-mi fie de un real folos în cariera mea de mai departe în serviciul public”.

„Sunt proaspătă absolventă a Universității „Ion Creangă” și am hotărât să fac în continuare masteratul la Academia de Administrare Publică, deoarece pe viitor mă văd în serviciul public și doar aici, la Academia de Administrare Publică, poți obține cunoștințele necesare în acest domeniu. Plus la aceasta, doresc să obțin o bursa pentru un stagiu în bundestagul Germaniei și practica obținută acolo mă va ajuta mult să mă încadrez în organele administrației publice centrale, iar cunoștințele de

Anastasia DELI,
absolventă a UPS
„Ion Creangă”

bază le voi obține la specializarea „Teoria și practica administrației publice” și sper să trec cu bine probele de admitere.

Problemele satului vor fi și problemele mele

Adunarea generală a satului Ghidighici, municipiul Chișinău, a fost un eveniment deosebit pentru această localitate, care avea să redea oamenilor încrederea în schimbările pe care le așteptau demult. Or, puțini își mai aminteau de ultima adunare a satului care a avut loc acum un pătrar de veac și se părea că această practică se pierduse în noianul timpului. Evenimentul a fost argumentul forte pentru localnici că au făcut alegerea corectă în electorala 2015, adică a lui Serafim Isac în funcția de primar al satului Ghidighici.

A fost o decizie cumpănită și ca o provocare pentru însuși domnul Serafim Isac, doctor, conferențiar universitar, profesor la Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării a Universității de Stat din Moldova. Decizia a fost luată nu pe loc gol. Băștinăș din această localitate, având și o bună practică în administrarea locală, fiind aici consilier în perioada anilor 2007 – 2015, cunoștea bine problemele satului, nevoile oamenilor, dar nu avea îndeajuns împuterniciri pentru a găsi cheile de soluționare pentru fiecare problemă. Și purta în suflet această neputință pentru renovarea satului său de baștină cu o istorie seculară, chiar și dinastia familiei sale își avea aici începuturile de prin anii "70 ai secolului 18. Și consătenii îl tot agitau să prea primăria în mâinile sale că nu se mai putea așa mai departe. Așa că se înscrie hotărât în cursa electorală – 2015 și este ales în funcția de primar al satului. Factorii care au contribuit la reușita domnului Serafim Isac, au fost experiența de 35 ani la Facultatea de Jurnalism, comunicarea cu oamenii pe înțelesul lor și că este pregătit să-și realizeze scopul de a transforma satul de baștină Ghidighici într-un sat modern, de talie europeană.

Serafim ISAC,
primar de Ghidighici

După cum își conturase din timp acțiunile sale, primul pas, de importanță majoră, după calificarea însuși a noului primar, a fost adunarea generală a satului, care avea să fie ca o adevărată sărbătoare pentru consătenii. Și-a spus cuvântul și profesionalismul său în ale comunicării, deci mai întâi de toate trebuia să stea de vorbă cu consătenii, să le audă-păsul, să discute cu ei deschis și argumentat. Căci un slogan al său în campania electorală a fost „Problemele satului vor fi și problemele mele”. El a mai spus că doar împreună pot fi făcute lucruri mari, adică de renovat satul natal, aria succesului este tot ceea ce facem. Dumnealui a mai spus că va lucra foarte mult cu localnicii, va fi o transparență totală în cadrul primăriei Ghidighici și o dată pe săptămână v-a petrece o zi cu băștinășii, le va asculta problemele și durerile cu care se confruntă, împreună vor găsi căile de soluționare a lor. Oamenii au înțeles un aspect foarte important, că Serafim Isac este împotriva ilegalităților, a corupției și va dezrădăcina hotărât toate aceste fenomene negative din viața satului. Căci un alt credo

al primarului este „Nu averea îl face pe om, dar dragostea în tot ceea ce face”.

Multe s-au discutat la acea adunare, despre care primarul și-a notat în agenda sa. Dar o problemă de prim ordin a fost cea a deșeurilor menajere. Urmează să fie lichidate gunoiștile neautorizate, să fie repartizat un loc care să fie bine îngrădit și unde să fie aduse toate deșeurile. Se prevede crearea, în acest scop, a unei întreprinderi municipale, care să presteze și alte servicii sătenilor.

Un alt punct important este înlocuirea transportului public vechi cu unul modern.

Andrei Dumbrăveanu, de la aceeași facultate, a ținut să-i transmită colegului, Serafim Isac, sincere felicitări și că, a făcut un pas corect, căci are o mare dragoste pentru satul său, este un om corect, citit și intelectual, de care avea nevoie satul la cârma sa. Căci satul Ghidighici a avut pe parcursul istoriei sale mai mulți intelectuali, personalități notorii, printre care Ion Costin,

de pozitiv, și că se bucură de toată stima din partea lor. Li doresc sănătate și răbdare căci știe să lucreze cu tinerii, viitorul localității, cu toți cănsătenii”.

În acest context, am menționa că, Serafim Isac dorește foarte mult ca tinerii să se încadreze mai mult în muncă, să demonstreze inițiativă, să se implice mai activ în viața politică și socială, căci „viitorul lor depinde de activismul și comportamentul lor”. O calitate care ar înțelege-o fiecare dintre noi, cunoscându-l pe Serafim Isac, este: „De-a te dăru, totalmente, oamenilor, de-a face pe cineva fericit, asta m-ar face și pe mine fericit”.

Fiind la început de mandat, primarul de Ghidighici, Serafim Isac, își trasează obiectivele și pentru sfârșit de mandat: „Îmi doresc cu adevărat ca, după 4 ani de activitate la primăria Ghidighici, să spun cu inima deschisă că mă simt mulțumit și împlinit, că, ce am pus în plan și ce am vrut să fac pentru sătenii mei, am reușit. Mă voi strădui ca satul să fie oglinda gospodariilor din

avocat, om politic român, care în perioada anilor 1933-1937 a fost primar de Chișinău. „Am rămas plăcut surprins de faptul cum vorbesc sătenii despre noul primar, Serafim Isac, atât

sat, un sat plin de flori, căci florile simbolizează curățenia, bunăstarea și buna dispoziție a sătenilor”.

Luminița BOICIUC

Descentralizarea - strategie de dezvoltare durabilă la nivel central și local

Interviu cu Sergiu CEAUȘ, Secretar general adjunct al Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova.

CORRESPONDENTUL:
S-a încheiat campania electorală 2015. Cum ați caracteriza această campanie și care este situația în domeniul administrației publice locale la cele două niveluri? Care sunt problemele ce necesită a fi soluționate urgent?

Sergiu CEAUȘ: Ca și în oricare altă campanie electorală, pe noi ne interesează mai mult calitatea actului de guvernare la nivel local, mai bine spus, capacitățile aleșilor locali de a administra autoritățile publice în care au ieșit învingători în urma acestei campanii, deoarece una dintre cele mai stringente probleme ale autorităților locale este anume lipsa resurselor umane calificate. Actuala campanie electorală ne-a arătat că, la acest capitol, se observă o îmbunătățire. Astfel, mai mulți aleși locali fac masteratul la Academia de Administrare Publică, alții frecventează tot mai des cursurile de perfecționare, organizate de această instituție de elită din țara noastră,

dar și cu suportul donatorilor străini. Cred că nu este departe timpul, când situația se va schimba și cei mai calificați specialiști, absolvenți ai Academiei, se vor regăsi anume în cadrul APL.

Cu toții înțelegem că pentru dezrădăcinarea unor probleme care persistă de mulți ani la nivel local este nevoie de o abordare complexă și bine punctată. O să încep prin a spune că, 30 la sută dintre primăriile din Moldova au mai puțin de 1500 locuitori.

Acest aspect este cu atât mai acut cu cât afectează viețile oamenilor la nivel local, deoarece astfel de primării nu sunt și nu pot fi eficiente din punct de vedere economic, a resurselor umane angajate în cadrul primăriei, a dezvoltării infrastructurii locale. Se cere o schimbare de politici la nivel național, deoarece, cum am menționat deja, majoritatea primăriilor din țară nu au capacitate managerială. Cea mai mare parte dintre primari motivează această situație din cauza resurselor insuficiente în gestionarea treburilor localităților, a lipsei dezvoltării mediului economic la nivel local, dar și a resurselor pentru investiții capitale.

Știu că s-a spus de mai multe ori și risc să repet, dar cu adevărat, cred că soluția pentru aceste, precum și alte probleme pe care nu le-am menționat, este Reforma de descentralizare și cea administrativ-teritorială. Consider că, trebuie să începem de la ceea ce poate schimba fiecare dintre noi în

locul unde se află. Acestea fiind spuse, am ferma convingere că, indiferent unde ne aflăm, ce funcție avem (în primărie, la consiliul raional sau în Cancelaria de Stat) nu trebuie să așteptăm ca cineva să schimbe lucrurile. Fiecare dintre noi deține o parte din soluție, importat e să dorească să o găsească.

COR.: În acest context, cum ați caracteriza relațiile autorităților centrale cu autoritățile publice locale? În ce măsură aceste relații ar putea fi perfecționate pentru o eficiență mai mare la nivel central și local?

S. C. Aceste relații trebuie, în primul rând, să fie bazate pe principiul colaborării dintre APC și APL în soluționarea problemelor de interes comun. Consider că durabilitatea acestor relații depinde în egală măsură atât de autoritățile locale cât și de cele centrale. *Astfel, descentralizarea nu înseamnă acțiuni realizate în mod haotic de fiecare autoritate publică locală și nici debarasarea de anumite responsabilități ale autorităților centrale. Mai curând, aceasta trebuie să fie implementată în colaborare reciproc avantajoasă în baza principiilor sugerate de Strategia de descentralizare și pachetul de legi în diverse domenii de intervenție.*

COR.: Conform Planului de Acțiuni, anul acesta urmează să fie finalizată implementarea Strategiei Naționale de Decentralizare? Care este situația curentă, ce urmează de întreprins pentru realizarea cu succes a acestei strategii de interes național?

S.C. Pentru realizarea

acțiunilor preconizate pe segmentul descentralizare și consolidare a autonomiei locale, au fost depășite consecvent mai multe etape: conceptualizarea reformei, stabilirea cadrului instituțional și trecerea nemijlocită la acțiunile sectoriale. Pe segmentul descentralizare sectorială, până la moment, s-a avansat preponderent cu activitățile în domeniul descentralizării financiare.

La prima etapă a Reformei de Decentralizare au fost constituite grupuri pentru descentralizare în cadrul Ministerelor Finanțelor, Economiei, Educației, Muncii, Protecției Sociale și Familiei, al Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Sănătății. Actualmente, sunt funcționale Grupuri de lucru pentru descentralizare în toate ministerele, care gestionează domenii, servicii, pasibile descentralizării.

Reiterez că în proces de finalizare se află documentele de politici privind transferul de competențe și mijloace financiare în domeniile educație, asistență socială, sănătate, mediu - domenii care necesită o clarificare a responsabilităților APC și APL.

Pe segmentul servicii educaționale, urmare a aprobării Codului Educației, la moment, sunt în proces de elaborare mai multe acte normative ce țin de proiectarea, organizarea, coordonarea, evaluarea, monitorizarea funcționării sistemului de învățământ la nivel local.

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a inițiat procedura de implementare etapizată a unor activități de descentralizare a serviciilor sociale, care se

(Continuare pag. 8)

Absolventul Academiei cu diploma 001, ales președinte de raion

Alegerile locale generale au devenit deja istorie. În majoritatea consiliilor raionale au fost aleși președinții de raioane. Corespondentul nostru, făcând cunoștință cu lista președinților noi aleși, a constatat că, la cârma raionului Criuleni este ales absolventul Academiei din prima promoție, dl Iurie Andriuța. Documentându-se cu biografia domniei sale în arhiva Academiei, corespondentul ziarului „Funcționarul Public” a găsit mai multe „detalii” care l-au determinat să solicite o întrevvedere cu proaspătul președinte de raion.

Am convenit referitor la întâlnirea noastră la telefon, fixând o oră exactă. Sosind la fața locului, nu am fost lăsați să așteptăm mult. După ce secretara din anticameră a raportat despre sosirea noastră, președintele a ieșit să ne invite în birou.

Prima impresie, care a produs-o asupra noastră gazda, a fost generată de caracterul și maniera de comunicare. Am desprins acel echilibru și armonie care adeseori le lipsesc unor conducători, exprimate în simplitate și voință.

Înainte de a include dictafonul și a da curs întrebărilor formulate, am punctat unele momente privind biografia, studiile și experiența de muncă a noului președinte.

Cu toate că nu este originar din Criuleni, dl Andriuța, fiind născut în satul Harmațca, r-nul Dubăsari, din 1982 locuiește și activează în orașul Criuleni. În cariera profesională se lansează ca profesor de instruire militară primară la Școala tehnică profesională nr.86, în paralel, realizând și studiile în cadrul Institutului Peda-

gogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Experiența profesională, dar și de viață, a fost completată ulterior prin activitatea sa în funcția de șef al secției de organizare în cadrul comitetului raional al comsomolului. Calitățile personale și dorința permanentă de a pătrunde în esența lucrurilor, oricare ar fi domeniul de activitate, l-au făcut să fie observat și apreciat. După alegerile în autoritățile administrației publice locale din 1990, a devenit membru al echipei primarului de Criuleni, Mihai Sclifos, pe post de viceprimar.

P r o c l a m a r e a independenței și începutul formării noului sistem al administrației publice autohtone, constituie un capitol aparte din cartea vieții actualului președinte de raion.

Ușor ne apropiem și de primul „detaliu”, la care m-am referit la început.

Tangențele care există între președintele raionului Criuleni și Academia de Administrare Publică, la prima vedere, par a fi întâmplătoare, cu toate

că nu sunt doar un „produs” al hazardului.

Dacă e să ne deplasăm puțin în timp și să ne familiarizăm cu istoria raionului Criuleni, dar și a Academiei de Administrare Publică, identificăm un nume bine cunoscut atât pentru locuitorii raionului Criuleni cât și pentru cei pentru care Academia este considerată Alma mater. Este vorba de savantul, pedagogul, omul politic, primul rector al Academiei, dar și primul președinte al raionului Criuleni – profesorul Mihail Platon.

În 1993, când prin Decretul Președintelui Republicii Moldova a fost fondată Academia de studii în domeniul administrării publice, dl Iurie Andriuța a dat curs solicitării de a se înscrie la studii. Despre aflarea sa la prima instituție națională specializată în formarea funcționarilor publici, dl Andriuța ne vorbește cu multă inspirație, referindu-se la profesorii Academiei, la colegi, la stagiul realizat în Atena – leagănul democrației, dar și despre intriga pe care i-a adus-o destinul. Născut la 1 aprilie, având un nume de familie care începe cu prima literă din alfabet și mereu fiind primul pe listă în registrele școlare și academice, pe lângă unele disconforturi legate de această situație, avea și provocarea de a fi primul nu doar în liste, dar și în ceea ce face de zi cu zi.

Cât privește destinul, și de data aceasta a fost de partea domniei sale. Este absolventul cu numele căruia începe lista absolvenților Academiei de Administrare Publică și titularul diplomei cu nr. 001. Doar atât. În rest, este rodul muncii

realizate cu asiduitate de zi cu zi.

Anul 1994, când primii absolvenți ai Academiei urmau să revină în autoritățile publice care i-au delegat la studii și să implementeze în practică noile cunoștințe, a fost și un an electoral. În mai multe autorități ale administrației publice locale au venit oameni noi și, cum se mai întâmplă și azi, au venit și cu „propria echipă”, fără a mai ține cont de calitățile și competențele funcționarilor din „vechea cohortă”.

Astfel, cariera de funcționar public a tânărului absolvent cu prima diplomă de specialist în managementul public, s-a întrerupt. Au urmat mai mulți ani de căutare, a mai urmat facultatea de drept la Universitatea Liberă Internațională din Moldova, inițierea unei afaceri care deloc nu a fost ușoară, dar care și ea a fost un capitol important din biografia domniei sale.

Tentația de om public a fost prezentă permanent în felul de a fi, de aceea implicarea în viața politică este una firească pentru actualul președinte al raionului Criuleni. Viața raionului este, în mare parte, și viața sa, este cunoscut în raion ca o personalitate care s-a implicat în mai multe proiecte cu orientare socială. În 2009, i-a fost decernat titlul de „Om al anului”.

Alegerea în funcția de președinte nu a fost una întâmplătoare. Aceasta a fost precedată de experiența îndelungată de activitate în calitate de consilier raional și de percepție personală a mai multor probleme de funcționalitate a autorităților

Absolventul Academiei cu diploma 001, ales președinte de raion

raionale care, în viziunea domnului președinte, se impun a fi soluționate.

Acestea fiind spuse, venim și cu unele întrebări ce țin de viziunile președintelui raionului Criuleni privind starea de lucruri în raion, planurile de dezvoltare a raionului, probleme de dezvoltare și de echipă.

Viziunea sa privind organizarea și funcționarea administrației publice raionale, președintele a formulat-o la prima ședință a noului Consiliu raional, rezumând că campania electorală s-a terminat și toate raționamentele de ordin politic și personal nu se pot regăsi în activitatea consilierilor, aparatului președintelui și serviciilor publice, specificând că: "Ne lansăm într-un proiect social de 4 ani de activitate în serviciul cetățeanului, este necesar să fim o echipă de profesioniști capabili să asigure prestarea serviciilor de calitate în beneficiul cetățeanului".

În această ordine de idei, noul președinte a dispus revizuirea organigramei aparatului în scopul asigurării de către secțiile juridică și arhitectură prestarea serviciilor de specialitate, fiind mărit numărul de specialiști, fiecare dintre ei urmând a fi responsabil pentru câteva autorități publice de nivelul întâi, aducându-le, astfel, mai aproape de beneficiari. Se pune și problema unui demers către Ministerul Justiției pentru mărirea numărului de notari, în scopul reducerii cozilor și sporirii calității serviciilor publice.

O problemă socială, care l-a șocat pe noul președinte, a fost preconizată închiderea a gimnaziilor din satele Coșernița, Dolinoe și Ohrincea, sub pretextul lipsei de mijloace financiare pentru funcționarea lor. „Abordarea exclusiv economică a problemei o consider absolut

incorectă. Avem un exod al populației fără precedent, iar închiderea școlilor ar face acest proces ireversibil. Vom găsi finanțe și vom asigura activitatea școlilor din localitățile menționate, care nu doar că vor deveni funcționale, dar și vor servi la diminuarea migrației", a menționat dl Andriuța.

Cât privește atragerea investițiilor, președintele raionului este ferm convins că acestea vor veni doar în cazul creării unui climat investițional favorabil, unor condiții optime pentru investitori, care să-i atragă și să-i stimuleze prin eliminarea birocratismului și excluderea intereselor dubioase. În această ordine de idei, se preconizează fuzionarea Direcției investiții cu Direcția economie și reforme, având ca priorități atragerea investițiilor și optimizarea condițiilor de activitate a agenților economici. Realizarea acestor obiective va fi posibilă, este convins președintele raionului, doar cu o echipă de profesioniști ambițioși, cunoscători de limbi moderne și specialiști în relații internaționale.

Noul cadru legislativ, Strategia Națională de Decentralizare, noului sistem al finanțelor publice locale, menționează președintele raionului, ne determină foarte

cert că „nu trebuie să stăm cu mâna întinsă, să așteptăm mană cerească - finanțarea de la Centru. Urmează ca singuri să găsim posibilități și să dezvoltăm la nivel local sec-

peste hotare, în Suedia, Estonia, în România, este hotărât să contribuie la crearea unui climat investițional favorabil pentru alte noi proiecte de valoare pentru raion.

torul economic, să majorăm baza impozabilă. Astfel, vom crea noi locuri de muncă, vom crea condiții pentru ca tineretul să rămână acasă. Trebuie cu toții să realizăm sloganul: „O primărie puternică înseamnă un stat dezvoltat, bunăstare pentru societate”.

Însuși președintele a luat la control un proiect în derulare ce presupune investiții de 5 milioane de euro din partea unei companii moldo-române. Implementarea proiectului va însemna 100 noi locuri de muncă bine plătite, produse agricole destinate exportului. Studiind această practică

La întrebarea, cum vede domnia sa raionul Criuleni peste 4 ani, președintele raionului, Iurie Andriuța, răspunde cu note sigure în voce: „Ca pe unul dintre cele mai dezvoltate raioane din republică. Pentru a demonstra că atunci când se dorește cu adevărat, pot fi făcute lucruri mari”.

În încheiere, mai venim cu un "detaliu". Câțiva ani în urmă, fostul președinte al raionului, Mihail Platon, aflându-se în vizită la Criuleni, cu prilejul aniversării a 40-a a raionului, a mers și la casa în care a locuit pe timpuri. Stăpânul casei l-a primit cu mult respect și i-a demonstrat gospodăria. Fostul președinte a recunoscut multe lucruri realizate cu mâna sa, inclusiv vița de vie și trandafirii plantați. La plecare M. Platon a menționat: "Mă bucur de faptul că această casă a ajuns în mâinile unui gospodar". Acest gospodar a fost nu altcineva decât actualul președinte al raionului Criuleni - dl Iurie Andriuța.

Descentralizarea - strategie de dezvoltare durabilă la nivel central și local

(Sfârșit. Încep. în pag.5)

referă la consolidarea cadrului instituțional descentralizat specific serviciilor sociale. Acțiunile urmăresc drept scop prestarea unitară și coerentă a serviciilor, conform nevoilor evaluate în mod sistematic și continuu la nivel local, raional și național și în conformitate cu obiectivele politicilor publice stabilite în consultare cu autoritățile administrației publice locale, în condiții de sustenabilitate financiară și a resurselor umane.

La capitolul descentralizare servicii sănătate, au fost scoase în evidență mai multe aspecte ale procesului de descentralizare în domeniul sănătate.

Cu sprijinul financiar al PCDLI, grupul de lucru din cadrul Ministerul Mediului a elaborat strategii de descentralizare a serviciilor de alimentare cu apă și salubritate, management al deșeurilor și gestionare a resurselor naturale. Sunt în curs de aprobare proiecte de decizii guvernamentale privind descentralizarea serviciilor de mediu, elaborate în baza discuțiilor publice.

Concomitent cu activitățile pe segmentul de politici, au fost demarate activități privind consolidarea capacităților autorităților publice centrale și locale, activități de abilitare a comunităților și autorităților locale de a prelua noi competențe în contextul priorității de descentralizare și asigurare a autonomiei locale, activități de informare și comunicare cu toți partenerii interesați.

COR.: Cum conlucreți cu

partenerii care susțin eforturile Guvernului Republicii Moldova în cadrul Reformei de Descentralizare?

S. C.: În cadrul programelor susținute de partenerii de dezvoltare ai Guvernului în domeniul APL PNUD Moldova, UN Women, GIZ, USAID, au fost realizate numero-

ulterioare modificări în domeniul managementului public local, orientat spre creșterea potențialului local, în condiții de încurajare a eforturilor de generare a veniturilor proprii, de asigurare a echității în partajarea veniturilor și creare a premiselor pentru consolidarea autonomiei

ase activități ce țin de dezvoltarea locală, prin promovarea inițiativelor de îmbunătățire a calității serviciilor publice prestate la nivel de comunități (iluminare stradală, amenajare teritoriu, întreținere drumuri, gestionare deșeuri, salubritate, aprovizionare cu apă etc).

COR.: Anul acesta, pe întreg teritoriul republicii a fost implementat noul sistem al finanțelor publice locale. A trecut deja o jumătate de an. Care sunt primele rezultate, oportunitățile și provocările la care trebuie să răspundă autoritățile locale?

S. C.: Modificările aprobate în Legea finanțelor publice locale conduc la o reconsiderare principală a întregului sistem de finanțe publice locale și stau la baza

autorităților locale.

Din această perspectivă, domeniul de importanță majoră pentru a implementa reforma de descentralizare, concomitent cu descentralizarea financiară rămâne a fi și descentralizarea patrimonială. La acest capitol, Ministerul Economiei a coordonat activitatea grupului de lucru privind descentralizarea patrimonială, având următoarele obiective trasate: identificarea unor soluții care ar asigura finalizarea procesului de delimitare a proprietății de stat de cea a UAT, a bunurilor din domeniul public și din domeniul privat (inclusiv ale întreprinderilor municipale) și asigurarea mecanismelor de gestionare deplină și eficientă a patrimoniului. Dar, este de menționat că până la

moment s-a tergiversat ritmul de realizare a sarcinilor stabilite în SND în domeniul descentralizare patrimonială și prin urmare se impun intervenții urgente și prompte pentru a onora angajamentele stabilite.

COR.: În ce măsură aceste activități contribuie, în ansamblu, la realizarea sarcinilor stipulate în Acordul de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană?

S. C.: Așa puncta, în primul rând, că descentralizarea constituie o prioritate asumată a Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană și care urmează a fi implementată de Guvern. Realizarea acestui Acord va contribui esențial la îmbunătățirea calității vieții cetățenilor în sate și orașe, având ca rezultat final beneficierea de servicii publice calitative de nivel european.

În procesul de implementare a reformelor propuse în baza Acordului, statul, bineînțeles, că se va confrunta cu un șir de obstacole de ordin instituțional, organizatoric și de alt gen, dar, sperăm, cu ajutorul partenerilor de dezvoltare și implicarea tuturor factorilor de decizie, aceste obstacole vor fi depășite prin efort comun. Oricum, drumul nostru european este ireversibil și totul este concentrat anume în această direcție - integrarea în marea familie civilizată a Uniunii Europene.

**Interviu realizat de
Ion AXENTI**

BIBLIOTECA AAP ÎN SPRIJINUL CANDIDAȚILOR LA STUDII DE MASTERAT

Biblioteca Academiei de Administrare Publică este o structură integrantă a procesului educațional și științific în cadrul AAP, care prin

teca a selectat potențialul de resurse necesare în domeniile specialităților la care vor fi organizate examenele de admitere: Teoria și practica

Candidaților la studii care nu dispun de timp pentru a lucra în bibliotecă, li se recomandă consultarea site-ului Bibliotecii <http://bibliotecaasa.jimdo.com/>, care oferă acces la resursele care sunt accesibile în acces on-line sau deschis, sau să solicite consultația bibliotecarului prin rubrica "Întreabă Bibliotecarul".

Dezideratul colectivului Bibliotecii AAP este calitate și operativitate în prestarea serviciilor info-documentare. Din aceste considerente, pentru facilitarea accesului rapid și calitativ la resursele informaționale pe diferite suporturi, utilizarea resurselor informaționale și comunicaționale, formarea culturii informației, utilizatorii bibliotecii se bucură de asistența colaboratorilor bibliotecii în procesul de căutare, identificate, selectare a informației, astfel, ca vizita

candidaților la studii pentru a se pregăti către probele de admitere. Biblioteca este vizitată atât de proaspeții absolvenți ai instituțiilor de învățământ și funcționarii publici debutanți în serviciul public, cât și de persoane, care pe parcursul anilor au reușit să acumuleze o anumită experiență practică, activând în diferite funcții în autoritățile publice, dar au constatat că necesită să-și aprofundeze cunoștințele. Nu sunt o excepție nici cei care activează în domeniul privat, dar care aspiră să-și facă o carieră în administrația publică sau alte domenii care au tangențe cu domeniul public.

Este remarcabil faptul, că toți manifestă aceeași dorință - de a se încadra la studii la Academia de Administrare Publică, care în opinia acestora, pe parcursul anilor, a demonstrat că este o instituție de excelență în pregătirea,

resursele sale informaționale și comunicaționale, oportunitățile și produsele bibliotecare contribuie la satisfacerea necesităților de instruire și cercetare științifică, prin valorificarea și dezvoltarea bazei info-documentare relevante, facilitarea accesului rapid la resursele informaționale pe diferite suporturi, atât naționale cât și globale, crearea unei atmosfere plăcute, atractive și favorabile pentru a învăța, a studia, a acumula cunoștințe.

Admiterea la studii de masterat este o perioadă importantă în activitatea bibliotecii, dat fiind faptul că biblioteca are misiunea de a oferi suportul informațional și documentar necesar candidaților la studii de masterat ca ei să se pregătească bine și să susțină cu succes probele de concurs pentru admiterea la studii de masterat din cadrul AAP.

În urma analizei subiectelor de evaluare și a recomandărilor bibliografice, elaborate și aprobate de catedrele de specialitate, în conformitate cu specificul fiecărei specialități, Biblio-

teca a selectat potențialul de resurse necesare în domeniile specialităților la care vor fi organizate examenele de admitere: Teoria și practica administrației publice, Economie și management public, Drept constituțional și administrativ, Relații internaționale, Anticorupție, Management Informațional în domeniul administrației publice. Publicațiile selectate au fost expuse în cadrul expoziției de carte cu genericul: "Admiterea 2015", vernisată în sala de lectură a Bibliotecii, care inserează peste 100 de publicații, lucrări relevante care oferă posibilitatea pregătirii la cel mai înalt nivel pentru susținerea cu succes a probelor de admitere. Expoziția este alcătuită din 5 compartimente, în corespundere cu domeniile de profil.

De asemenea, candidații la studii au posibilitatea să consulte direct la raft literatura de specialitate, publicațiile stocate pe suport digital și, nu în ultimul rând, li se oferă posibilitatea de a accesa bazele de date naționale și globale la care este abonată Biblioteca AAP.

acestora la bibliotecă să fie cât mai productivă în acumularea cunoștințelor.

Este îmbucurător faptul, că chiar primele zile de aplicare la studii de masterat, Biblioteca a început să primească numeroase solicitări din partea

instruirii și dezvoltarea profesională funcționarilor publici.

Le dorim tuturor mult succes!

**Rodica SOBIESKI-CAMERZAN, șefa
Bibliotecii**

Primul camion electric

BMW și SCHERM au început să folosească primul ca-

mion 100% electric pe străzile din Munchen.

Asta înseamnă, totodată, că BMW Group este primul constructor de automobile care folosește un camion electric de 40 de tone pentru a transporta materii prime pe drumurile publice. Astăzi,

camionul a intrat în operare regulată și execută opt drumuri pe zi între centrul logistic al grupului SCHERM și uzina BMW din Munchen. Acesta este încărcat cu energie electrică din surse regenerabile și în comparație cu

un camion cu motor Diesel, acesta va preveni eliminarea în atmosferă a 11,8 tone de CO₂ anual. Bateriile camionului se încarcă complet în patru ore și îi conferă acestuia o autonomie de 100 km, mai mult decât de ajuns pentru o zi de transporturi.

Cafeaua protectoare contra bolilor

Persoanele care beau între patru și șase cești de cafea zilnic ar putea avea mai puține șanse să dezvolte scleroză multiplă, potrivit unui studiu internațional. „Consumul de cafeină a fost asociat cu un risc scăzut de apariție a bolilor Parkinson și Alzheimer”, afirmă autorul principal Ellen Mowry de la Johns Hopkins University School of Medicine din Baltimore, Maryland.

„Studiul nostru demonstrează că ingestia de cafea ar putea proteja de asemenea și împotriva sclerozei multiple, sprijinind ideea că aceasta ar exercita efecte protectoare asupra creierului”, adaugă Ellen Mowry.

Concluziile studiului americano-suedez – prezentat la întâlnirea anuală a American

Academy of Neurology din Washington – a comparat peste 1000 de pacienți suferind de scleroză multiplă cu un număr similar de persoane sănătoase în fiecare dintre cele două țări. Efecte protectoare asemănătoare au fost observate în rândul celor care au consumat multă cafea între cinci și zece ani înaintea apariției simptomelor.

Studiul american a descoperit că „persoanele care nu au consumat cafea aveau de 1,5 ori mai multe șanse de a dezvolta boala în comparație cu cei care consumau cel puțin patru cești de cafea pe zi în anul precedent apariției simptomelor.”

Cercetări ulterioare sunt necesare pentru a determina dacă cafeina din cafea are un impact asupra recidivelor sau a dizabilității pe termen lung întâlnite în scleroza multiplă, o boală incurabilă a sistemului nervos care afectează 2,3 milioane de oameni la nivel mondial.

Radar pentru bicicliști

Cel mai stresant pentru un biciclist trebuie să fie automobilele care se apropie rapid din spate. Compania americană Garmin, unul dintre cei mai mari producători de sisteme GPS din lume, își propune să elimine această problemă cu Varia Rearview Bike Radar, primul radar pentru bicicliști.

Varia Rearview Bike Radar este un sistem format din două componente, un transmițător luminos care se montează pe suportul șeii, în spatele bicicletei și un display radar care se montează pe ghidon. În momentul în care un vehicul se apropie din spate, acesta este detectat de la o distanță de 140 m, iar pe display-ul radar, vehiculul este reprezentat cu o linie formată din leduri. În plus, transmițătorul luminos începe să se aprindă în culoarea roșie din ce în ce mai intens, pe măsură ce vehiculul se apropie, pentru a avertiza șoferul.

Noul radar poate fi cuplat și la computerul de ciclism Garmin Edge, care are un ecran cu afișaj în toată regula. Așa vei putea detecta până la opt vehicule simultan, vei putea observa cât de repede se apropie

nivelul de potențial pericol.

În plus, Garmin a lansat și Varia Smart Bike Lights, un sistem de iluminare inteligentă pentru bicicliștii care vor să călătorească sau să se plimbe noaptea. Sistemul inteligent presupune iluminarea drumului la o distanță utilă, variind această distanță în funcție de viteza cu care se deplasează bicicleta.

Sucul de grepfrut pentru sănătatea ta

Un pahar de suc de grepfrut, băut zilnic, menține sănătatea vaselor sanguine și poate proteja împotriva bolilor de inimă, arată un studiu realizat de cercetători de la French National Institute for Agricultural Research din

Clermont-Ferrand.

Oamenii de știință au descoperit că grepfrutul este bogat în flavonoide, substanțe care se pot găsi în toate tipurile de plante și fructe, fiind responsabile de coloritul acestora, ce asigură organismului uman un supliment de vitamina C și îmbunătățesc structura

pereților vaselor de sânge.

Studiul a fost realizat în Franța, pe un eșantion de 48 de femei cu o stare de sănătate bună, cu vârste cuprinse între 50 și 65 de ani, acesta fiind unul dintre grupurile cu cel mai ridicat risc în dezvoltarea unei boli de inimă.

În același timp, pacienții care suferă deja de o boală a inimii trebuie să aibă grijă când vine vorba despre consumul sucului de grepfrut, pentru că acesta interferează cu medicația. Nivelul medicamentelor folosite pentru scăderea colesterolului sau a tensiunii arteriale poate crește semnificativ în sânge după un pahar de suc de grepfrut băut, expunând pacienții la un risc mai mare al efectelor secundare.

Instruiri anticorupție pentru vameși

Data fiind importanța componentei de prevenire a corupției, un nou ciclu de instruiți anticorupție, destinat lucrătorilor vamali, a fost inițiat de către Centrul Național Anticorupție în parteneriat cu Direcția Securitate Internă a Serviciului Vamal și Centrul de instruire al aceleiași instituții. Timp de 2 săptămâni, vameșii din cadrul birourilor vamale Bălți, Chișinău, Leușeni, Ungheeni, Cahul, Bender, Briceni și subdiviziunile Aparatului Central vor participa la instruiți, care vin să informeze funcționarii despre principiile generale de conduită etică și integritate în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Subiectele principale discutate se referă la regimul cadourilor și declararea acestora, tentativa de corupere activă și infracțiuni conexe actelor de corupție, influențele necorespunzătoare, aplicarea legii pri-

vind testarea integrității profesionale etc. În același timp, participanții vor analiza, în comun cu ofițerii CNA, cazuri de corupție instrumentate de Centru.

La finele cursului, cunoștințele participanților vor fi evaluate în baza unor chestionare.

NOTĂ: Instruirile date sunt desfășurate în vederea implementării componentelor educaționale și de comunicare publică din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011-2015, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 154 din 21.07.2011 și în contextul art. 14 din Legea cu privire la prevenirea și combaterea corupției, nr. 90 din 25.04.2008.

Probe privind fraudele de la BEM

Procurorul interimar anticorupție a dispus inițierea unei investigații, ca urmare a depistării în cadrul perchezițiilor, a mai multor probe din dosarul penal privind fraudele de la Banca de Economii a Moldovei. Este vorba despre documente care conțin informație secretă din domeniul financiar-bancar, parvenită inclusiv de la investigatori din străinătate. Scopul anchetei este de a stabili circumstanțele în care probe relevante din cauza penală au fost depistate în biroul unuia dintre suspecți.

De asemenea, procurorii anticorupție urmează să investigheze și faptul identificării în unul dintre

birourile percheziționate a unor probe materiale care demonstrează că martori din dosarul BEM au fost monitorizați de persoane terțe, inclusiv cu implicarea unor instituții ale statului.

Amintim că, patru persoane au fost reținute, fiind învinuite de spălare de bani, infracțiune care a adus prejudicii în proporții deosebit de mari Băncii de Economii. Astăzi, acestea au fost puse sub învinuire, urmând ca procurorii să ceară judecătorilor de instrucție eliberarea mandatelor de arest pe numele acestora.

De notat că reținuții figurează într-o investigație, inițiată în România, iar un cetățean român a fost citat de CNA și procurori pentru a fi audiat în dosarul delapidărilor de la BEM. Acesta este suspectat de coautorat la spălare de bani și urmează să fie anunțat în urmărire internațională.

Dosar penal pentru mită de 5000 de euro

Doi polițiști din cadrul Inspectoratului de Poliție Ciocana au fost reținuți de către ofițerii Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informare și Securitate și procurorii anticorupție. Aceștia sunt cercetați penal pentru corupere pasivă.

Potrivit denunțatorului, cei doi oameni ai legii ar fi extorcat și primit de la administratorul unui S.R.L. suma de 5000 de euro pentru ai fi restituite computerele ridicate de la sediul întreprinderii în rezultatul unei percheziții efectuate de către aceștia. Totodată, ei ar fi promis să nu-i mai creeze impedimente în activitate.

În rezultatul efectuării acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor speciale de investigație, locotenent-majorul și maiorul de poliție au fost prinși

în flagrant delict în incinta unui local din Chișinău. La momentul reținerii, mijloacele bănești în sumă de 5000 de euro se aflau în geanta personală a unuia dintre suspecți și au fost predate benevol.

Pe acest caz a fost pornită o cauză penală în temeiul art. 324, alin. 3), lit. B,) Cod Penal al R. Moldova. Dacă vor fi găsiți vinovați, bănuții riscă o pedeapsă cu închisoare de la

7 la 15 ani cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

Comision de 125.000 de lei

Șefa unei Asociații de locatari din orașul Cricova și soțul acesteia au fost reținuți de ofițerii CNA și procurorii anticorupție, fiind bănuți de luare de mită. Aceștia ar fi cerut un comision de 125 000 de lei de la o companie care urma să efectueze lucrări de reparații în blocul asociației. Potrivit contractului, agentul economic

trebuia să tencuiască fațada imobilului pentru o sumă de 700 000 de lei.

Urmare plângerii depuse de

către reprezentantul companiei de construcție, CNA a inițiat o cauză penală în temeiul art. 333, Cod penal – luare de mită. Astfel, sub controlul ofițerilor și procurorilor anticorupție, denunțatorul a transmis în trei tranșe suma extorcată.

Cei doi complici au fost reținuți în flagrant, după ce au primit 62 000 de lei de la denunțator. Alte 2300 de dolari și 1000 de dolari au fost transmise anterior în două tranșe. Toți banii, inclusiv cei transmiși în timpul livrărilor de control, au fost găsiți în urma percheziției la domiciliul bănuților.

Dacă vor fi găsiți vinovați ei riscă o amendă în mărime de până la 120 000 de lei sau închisoare de la 3 la 10 ani.

Pasiune pentru brodat

Ana GOREA, profesoară de limbă engleză la Catedra științe politice și relații internaționale a Academiei de Administrare Publică, pe lângă dragostea de limbi moderne, mai are o pasiune pentru lumea frumosului – brodatul goblenurilor. Colaboratorii Academiei, masteranzii au avut posibilitatea să admire lucrările Domniei sale la o expoziție, desfășurată în cadrul Academiei cu ocazia încheierii anului de studii 2014 – 2015, unde autoarea, prezentându-și opera, și-a destăinuit motivația privind pasiunea sa pentru acest gen de artă, izvorâtă din tradițiile meșteșugurilor populare.

Am crescut într-o familie numeroasă în care fiecare membru avea responsabilitățile sale cotidiene. Nu i-am văzut pe părinți niciodată șezând fără treabă, nici pe timp de vară, când lucrările agricole erau în toi, nici pe timp de iarnă, când se părea că nu mai are ce face țaranul. Deseori, noi, copiii, ne culcam și ne sculam în sunetele stativelor sau ale războiului de țesut al mamei. Mama era mare meșterită la tot felul de lucru manual. Se pricepea la croșetat, cusut, brodat, țesut covoare. Îmi amintesc că, era chemată de femeile din sat să le arate cum să urzească sau să schimbe. Mama ne-a învățat pe toți să țesem, chiar și pe frați. Serile, când eram toți acasă, ne așezam la războiul de țesut, iar tata ne făcea de mâncare. În afară de covoarele pentru zestre, mama țesea covoare la comandă pentru a acoperi cheltuielile familiei.

Pe lângă dragostea față de muncă ni s-a cultivat și

setea pentru carte. Așa că pe rând am părăsit casa părintească pentru a merge la studii.

În diferite perioade ale vieții am ales prioritățile: mai întâi studii cu mențiune la Institutul Pedagogic de Stat „Alecu Russo” din Bălți, apoi studii de doctorat, în paralel cu căsătoria, copiii și avansarea în cariera profesională. La fel ca și părinții, nu m-am lăsat bătută și neputincioasă în fața sorții. Momentele grele îmi dădeau puteri noi ca să merg mai departe. Și iată

copiii au crescut, și-au terminat studiile, și-au aranjat viețile, iar mie mi s-a eliberat timpul.

Timpul liber trebuie de-l completat cu o ocupație care îți aduce satisfacție și m-am gândit de ce nu aș crea ceva cu mâna mea ca să le rămână amintire copiilor de la mine, la fel cum a făcut și mama pentru noi. Primele seturi de goblen, denumite „Menuet” și „Serenadă”, le-am cumpărat în România, în 1999. Au urmat o serie de goblenuri cu flori „Crini regali,” „Coș

cu flori de câmp,” „Coș cu maci,” „Liliac,” „Panse-luțe,” „Irișii” (după pictura lui Van Gogh). Brodatul goblenului pentru mine este o pasiune de care nu mă satur și căreia îi dedic orice clipă liberă și orele de nesomn.

Este o ocupație care mă captivează, vreau să văd terminată o petală, o frunză, un element al compoziției. Și nu termin bine o lucrare că, deja, încep alta. În afară de flori, în colecție mai am portrete de femei după picturi de autori vestiți, peisaje rurale, icoane. Mai recent, am brodat persoane de pe fotografii. Începând cu anul 2000, am realizat în jur de 70 de goblenuri, dintre care 30 le-am făcut cadou, rudelor sau cunoscuților care celebrău o aniversare.

Pentru mine e important să creez ceva care să aducă satisfacție nu numai mie, dar și celor care vor avea ocazia să-mi admire lucrările. Goblenurile îmi încălzesc casa, îmi alină privirea și îmi trezesc dorința de a crea altele mai neobișnuite.

Abonarea 2015

Continuă abonarea pentru anul 2015 la revista științifico-metodică trimestrială **„ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și la ziarul **„FUNCȚIONARUL PUBLIC,”** publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista **„Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul **„Funcționarul public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef Secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Luminița BOICIUC - redactor

Vitalie NICA - redactor, designer

A DRESA ANOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 29.07.2015

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică.